

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2359/2020
02.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић, Јелице Бојанић Керкез, Гордане Комненић и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници ДДОР Нови Сад, а.д.о. Нови Сад, чији је пуномоћник Никола Божић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Звонимир Башановић, адвокат из ..., ради регреса, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Панчеву Гж 1983/19 од 05.11.2019. године, у седници већа одржаној дана 02.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Панчеву Гж 1983/19 од 05.11.2019. године, као о изузетно дозвољеној.

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, **ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Вишег суда у Панчеву Гж 1983/19 од 05.11.2019. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П 1589/18 од 12.07.2019. године, у ставовима првом и трећем изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 89.952,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П 1589/18 од 12.07.2019. године, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 289.517,00 динара, са законском затезном каматом од 04.11.2013. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев преко досуђеног, а до траженог износа од 291.797,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 113.830,26 динара.

Пресудом Вишег суда у Панчеву Гж 1983/19 од 05.11.2019. године, ставом првим изреке првостепена пресуда је преиначена у ставовима првом и трећем изреке, тако што је тужбени захтев одбијен, као неоснован, и обавезан тужилац да туженом накнади трошкове

парничног поступка у износу од 25.500,00 динара. Ставом другим изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013- УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП).

По оцени Врховног касационог суда испуњени су услови за одлучивање о ревизији тужиоца као о изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. ЗПП, имајући у виду правноснажне пресуде достављене уз ревизију и ревизијске наводе да је погрешном применом материјалног права одлучено о тужбеном захтеву супротно важећој судској пракси у истој или битно сличној чињенично-правној ситуацији.

Из наведених разлога је, на основу члана 404. ЗПП, одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 13.07.2013. године у Панчеву се догодила саобраћајна несрећа, у којој су учествовали мотоцикл марке „...“, у власништву ББ из ..., а којим је управљао тужени и теретно возило марке „...“ у власништву „ВВ“ д.о.о. ..., којим је управљао ГГ.

До саобраћајне незгоде је дошло пропустом туженог, на тај начин што је мотоциклом, којим је управљао, извршио излазак са споредног-колског прилаза на коловоз, а да се претходно није уверио да такву радњу може извршити на безбедан начин по себе и друге учеснике у саобраћају. У тој ситуацији се коловозом кретало теретно возило на растојању мањем од потребног да мотоцикл безбедно изврши укључивање на коловоз и да настави са кретањем по њему, на који начин је мотоцикл којим је управљао тужени за возача теретног возила представљао неочекивано изненадну покретну препреку, и услед тога је дошло до контакта ових моторних возила и настанка штете на теретном моторном возилу.

Мотоцикл марке „...“ је био осигуран полисом обавезног осигурања од одговорности за штету причињену трећим лицима код тужиоца, као осигуравајућег друштва, за период од 13.05.2013. до 13.05.2014. године, а тужени који је њиме критичном приликом управљао није имао возачку дозволу за управљање мотоциклом „А“ категорије.

У вези ове саобраћајне незгоде, против туженог је вођен прекршајни поступак пред Прекршајним судом у Панчеву, који је решењем Пр 9437/13 од 03.12.2015. године обустављен, услед наступања застарелости вођења прекршајног поступка.

Возач теретног возила је 17.09.2013. године поднео тужиоцу одштетни захтев заједно са записником о оштећењу возила од 19.09.2013. године. Возило је поправљено у предузећу „ДД“ д.о.о. ... и укупни трошкови поправке су износили 291.797,77 динара.

Тужилац и власник теретног возила „ВВ“ д.о.о. ... су 25.10.2013. године закључили вансудско поравнање, чији је предмет била исплата материјалне штете на оштећеном возилу у укупном износу од 291.797,00 динара, који износ је тужилац 04.11.2013. године уплатио сервису „ДД“ д.о.о. ... .

Дана 28.05.2014. године тужилац је туженом упутио регресни захтев позивајући се на одредбу члана 29. Закона о обавезном осигурању у саобраћају и члан 5. Услови за обавезно осигурање власника моторних возила од одговорности за штету причињену трећим лицима, а тужбу у овој правној ствари је поднео 13.07.2016. године.

Из налаза и мишљења судског вештака саобраћајне струке је утврђено да је до саобраћајне незгоде дошло оствареним кретањем мотоцикла, који је за возача теретног возила представљао изненадну и неочекивану покретну препреку, а да би на страни теретног возила постојао евентуални допринос само за случај да је возач теретног возила могао да уочи мотоцикл од самог почетка његовог кретања по коловозу и ако би кретање мотоцикла по коловозу било остварено у временском интервалу дужем од потребног за заустављање теретног возила, при брзини којом се тада кретао.

Вештачењем од стране вештака машинске струке утврђено је да је висина штете на теретном возилу на дан 04.11.2013. године износила 289.517,00 динара.

На овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је применом материјалног права из члана 29. Закона о обавезном осигурању у саобраћају и одредби члана 5. став 1. тачка 2. Услови за обавезно осигурање власника моторних возила од одговорности за штету причињену трећим лицима, усвојио тужбени захтев у износу утврђеном из налаза и мишљења судског вештака, са законском затезном каматом од дана када је као осигуравач исплатио накнаду штете власнику оштећеног теретног моторног возила. Првостепени суд је оценио да није основан приговор недостатка пасивне легитимације на страни туженог. Тужени је управљао мотоциклом без потребне возачке дозволе због чега је тужилац стекао право на регрес за износ штете који је исплатио оштећеном према њему као лицу које је у конкретном случају проузроковало штету.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев тужиоца одбио, као неоснован. Према израженом становишту, тужилац применом одредбе члана 29. став 1. тачка 2. Закона о обавезном осигурању у саобраћају и члана 5. став 1. тачка 2. Услови за обавезно осигурање власника моторних возила од одговорности за штету

причињену трећим лицима нема право на регрес према туженом као лицу које је управљало мотоцилом, већ по губитку права из осигурања, према власнику мотоцикла као свом осигуранику.

По становишту Врховног касационог суда, основано се ревизијом указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Чланом 178. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима ("Службени гласник РС", бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013-ОУС) прописано је да моторним возилом, односно скупом возила сме самостално да управља возач који испуњава прописане услове и има возачку дозволу за управљање возилом оне категорије којим управља.

Чланом 29. став 1. тачка 2. Закона о обавезном осигурању у саобраћају („Службени гласник РС“ бр. 51/2009, 78/2011, 101/2011, 93/2012, 7/2013) је прописано да осигурано лице губи права из осигурања ако возач није имао возачку дозволу за управљање моторним возилом одређене категорије. Ставом 2. истог члана је прописано да губитак права из осигурања на основу става 1. овог члана нема утицаја на право оштећеног лица на накнаду штете. Ставом 3. истог члана је прописано да друштво за осигурање које накнади штету оштећеном лицу из става 2. овог члана, ступа у права оштећеног лица према лицу које је одговорно за штету, за износ исплаћене накнаде, камату од исплате накнаде и трошкове поступка.

Чланом 939. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да исплатом накнаде из осигурања прелазе на осигуравача, по самом закону, до висине исплаћене накнаде сва осигураникова права према лицу које је по ма ком основу одговорно за штету.

Критичном приликом тужени је без возачке дозволе управљао мотоциклом у власништву ББ из ..., осигураним полисом обавезног осигурања од одговорности за штету причињену трећим лицима код тужиоца, као осигуравајућег друштва и одговоран је за материјалну штету насталу на теретном возилу у власништву „ВВ“ д.о.о. ...

Власник мотоцикла, осигураник тужиоца, је услед тога што је мотоцикл поверио на коришћење туженом који није имао возачку дозволу за управљање мотоциклом, као моторним возилом, одређене категорије, изгубио права из осигурања, а што није од утицаја на право оштећеног лица на накнаду штете. Тужилац је, исплатом накнаде штете власнику оштећеног теретног моторног возила, у смислу одредбе члана 29. став 3. Закона о обавезном осигурању у саобраћају (коју је другостепени суд пропустио да примени) ступио у права оштећеног лица према туженом као лицу које је одговорно за штету, за износ исплаћене накнаде, камату од исплате накнаде и трошкове, како је то правилно закључио првостепени суд.

При том је без утицаја чињеница је прекршајни поступак покренут против туженог обустављен. Према члану 13. ЗПП, у парничном поступку суд је везан правноснажном

пресудом кривичног суда у погледу постојања кривичног дела и постојања кривичне одговорности, ако је оптужени оглашен кривим, из чега произлази да у парници о одговорности за штету суд није везан одлуком прекршајног суда, чак и да је у прекршајном поступку тужени ослобођен кривице. Прекршајни суд не одлучује о постојању кривичног дела и кривичне одговорности, а то истовремено значи да тужени може одговарати у смислу грађанско-правне одговорности за насталу штету.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је, применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП, ставом другим изреке, преиначио другостепену пресуду тако што је одбио, као неосновану, жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду.

Тужиоцу, који је успео у поступку по ревизији, сагласно одредбама члана 153, 154. и 163.ЗПП у вези члана члана 3. став 1. истог закона, припада право на накнаду трошкова за састав ревизије у износу од 12.000,00 динара, накнаду судске таксе на ревизију у износу од 31.181,00 динара и судске таксе на одлуку о ревизији у износу од 46.771,00 динара, што укупно износи 89.952,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама рошкова за рад адвоката и Таксеној тарифи из Закона о судским таксама, због чега је применом члана 165. ЗПП донета одлука као у ставу трећем изреке.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић